

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

Отже, Big Data та Data Analytics є стратегічними каталізаторами розвитку українського фінансового ринку. Їхнє впровадження є необхідною умовою для переходу до науково-обґрунтованого фінансового прогнозування та надійного ризик-менеджменту. Попри значні виклики, орієнтація на цифрову трансформацію дає змогу підприємствам підвищити стійкість, забезпечити прозорість фінансових операцій.

Література

1. Вакшинська Н.Ю., Шандрівська О.Є. Специфіка розвитку ринку Big Data для потреб відновлення економіки України в поствоєнний період. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2023. № 2(9). С. 244-256. DOI: <https://doi.org/10.23939/smeu2023.02.244>.

2. Романенко Ю.О., Полозова О.О. Цифрові трансформації в управлінні фінансовою безпекою підприємства: роль баз даних. *Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції*, 1 листопада 2023 р. Харків : ХНУРЕ, 2023. С. 164-166. DOI: <https://doi.org/10.30837/978-966-659-360-6>.

3. Share of enterprises (2023). Statista URL: <https://www.statista.com/statistics/1271855/enterprise-share-performing-big-data-analysis-ukraine/>.

УДК 658.152:005.52

Доценко Кіра Андріївна, Плешков Володимир Константинович,
студенти

Науковий керівник: Свистун Л.А., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

У сучасних умовах нестабільності та високої конкуренції ефективне антикризове управління стає ключовою передумовою стійкого функціонування підприємства. Важливу роль у цьому процесі відіграють цифрові рішення фінансового планування, які дозволяють оперативно аналізувати дані, прогнозувати можливі ризики та формувати фінансові стратегії, спрямовані на мінімізацію негативних наслідків кризових явищ. Використання цифрових технологій допомагає підприємствам підвищити точність управлінських рішень, оптимізувати ресурси та швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Таким чином, цифрові інструменти фінансового планування є невід'ємним елементом сучасної системи антикризового управління підприємством.

Цифрові рішення фінансового планування включають комплекс інструментів, що використовуються для збору, обробки та аналізу фінансової інформації. До них належать системи ERP, CRM-фінансові модулі, платформи Business Intelligence, аналітичні панелі (dashboards), програмні рішення для моделювання сценаріїв та оцінювання ризиків [1, 2]. Такі інструменти дозволяють автоматизувати рутинні операції, підвищити точність прогнозів та забезпечити прозорість фінансових процесів.

Застосування цих та інших інструментів відбувається поетапно, відповідно до конкретної стадії кризи, на якій знаходиться підприємство. Системний підхід до вибору стратегій фінансового управління деталізовано в таблиці нижче.

Вибір ефективних стратегій та інструментів антикризового фінансового управління підприємством

Стадія кризи	Рекомендована стратегія	Ключові інструменти	Очікуваний результат
Початкова (ризикова)	Превентивна стратегія	Фінансовий аналіз. Моніторинг ліквідності. Контроль грошових потоків.	Раннє виявлення труднощів, запобігання фінансовим розривам.
Загострення (втрата платоспроможності)	Стабілізаційна стратегія	Реструктуризація заборгованостей. Зменшення витрат. Керування дебіторською і кредиторською заборгованістю.	Відновлення платоспроможності, зменшення фінансового тягаря.
Стадія подолання кризи	Реабілітаційна стратегія	Оптимізація структури капіталу. Залучення сторонніх фінансових ресурсів (факторинг, лізинг). Реалізація непрофільних активів.	Поступове відновлення фінансової стійкості.
Вихід із кризи	Інноваційно-інвестиційна стратегія	Інвестиції в інноваційні проекти. Диверсифікація ресурсів фінансування. Використання ERP- та BI-систем.	Довготривала фінансова стабільність, зростання конкурентоспроможності.
Посткризовий розвиток	Адаптивна стратегія	Сценарне планування. Фінансовий аутсорсинг. Цифровізація бізнес-процесів.	Здатне реагування на трансформації середовища, мінімізація загроз у майбутньому.

Джерело: складено за [1].

Як бачимо, саме на етапах виходу з кризи та посткризового розвитку ключову роль відіграють згадані цифрові рішення. Інструменти, такі як ERP- та BI-системи, дозволяють системно керувати ресурсами та аналізувати великі масиви даних для прийняття інвестиційних рішень. Водночас сценарне планування та цифровізація бізнес-процесів стають основою для адаптивної стратегії, допомагаючи підприємству гнучко реагувати на майбутні виклики та мінімізувати потенційні загрози.

Тенденція до переходу на цифрові інструменти фінансового планування в Україні суттєво прискорилося через безпекові виклики. Необхідність захистити фінансові дані та забезпечити безперервну роботу відділів змусила компанії масово мігрувати в хмарні середовища. Це підтверджується стрімким, утричі, зростанням українського ринку хмарних сервісів у 2023 році порівняно з 2021 роком, адже саме хмарна інфраструктура є основою для роботи сучасних ERP-систем та фінансового аналізу [3].

Внаслідок цього цифрові інструменти перестали бути опцією та перетворилися на основу довгострокової стратегії виживання та розвитку, що відповідає етапам "Вихід із кризи" та "Посткризовий розвиток". Згідно з дослідженням KPMG та Forbes Ukraine, 99% українських компаній вже включили цифрову трансформацію у свої стратегії. При цьому ключовим пріоритетом для 88% з них є зменшення операційних витрат, завдання, яке ефективно вирішується технологіями на кшталт ERP та BI-систем [4].

Таким чином, сформувався прямий зв'язок між рівнем цифровізації та загальною стійкістю бізнесу. Компанії, що впровадили гнучкі цифрові моделі управління фінансами, демонструють більшу впевненість у майбутньому. Дослідження ЕВА на початку 2024 року, яке показало, що майже 80% МСБ планують розширювати бізнес та залучати кошти на розвиток, значною мірою базується саме на нових операційних моделях, де цифрові інструменти дозволяють швидко адаптуватися та ефективно керувати фінансами [5].

Отже, цифрові рішення у фінансовому плануванні, впровадження яких було значно прискорене безпековими викликами, перетворилися з інструменту оптимізації на

фундаментальну основу стійкості українського бізнесу. Інтеграція хмарних технологій, ERP- та BI-систем дозволила компаніям не лише захистити свої дані та скоротити операційні витрати в умовах кризи, але й закласти міцний фундамент для майбутнього розвитку. Саме ця технологічна адаптація забезпечує необхідну гнучкість та аналітичну базу, що дозволяє підприємствам впевнено переходити від стратегій виживання до етапів посткризового відновлення та інноваційного зростання.

Література

1. Заїчко І., Оліфіров О. Антикризове фінансове управління: стратегії та інструменти. *Соціальний розвиток: економічні та правові питання*. 2025. 7-8. URL: <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.7-8.20>
2. Свистун Л.А. Перспективи використання сучасних інформаційних технологій при здійсненні фінансового планування на підприємстві. *Економіка і регіон*. 2016. №3(58). С.13-21.
3. Дослідження KPMG та Forbes Ukraine показало рівень цифровізації українського бізнесу. *Fintech Insider*. URL: <https://fintechinsider.com.ua/doslidzhennya-kpmg-ta-forbes-ukraine-pokazalo-riven- czyfrovizacziyi-ukrayinskogo-biznesu/>.
4. Ринок хмарних сервісів в Україні зріс у три рази: що змінилося. UKR.NET. URL: <https://www.ukr.net/news/details/technologies/102245811.html>.
5. У 2024 році майже 80% МСБ планують розширювати бізнес та залучати кошти у розвиток. *European Business Association*. URL: <https://eba.com.ua/u-2024-rotsi-majzhe-80-msb-planuyut-rozshyruvaty-biznes- ta-zaluchaty-koshty-u-rozvytok/>.

УДК 336.64:004.9

Казакова Даріна Олександрівна, студентка
Науковий керівник: Глушко А.Д., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Сьогодні цифрові технології стали незамінним інструментом у повсякденному житті та професійній діяльності. Спектр їх застосування дуже широкий – від автоматизованого перекладу текстів до комплексного управління фінансами підприємства [1]. Завдяки цифровим рішенням відкриваються нові можливості для підвищення ефективності, прозорості та оперативності управлінських процесів. Водночас їх впровадження супроводжується низкою викликів, зокрема у сфері кібербезпеки, навчання персоналу та адаптації до нових управлінських моделей [2]. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває системний аналіз потенціалу цифрових інструментів, а також ризиків, що супроводжують їх інтеграцію у фінансове управління підприємством.

Використання цифрових технологій, зокрема хмарних обчислень, автоматизованих облікових систем і інструментів обробки великих масивів даних (BigData), суттєво трансформує традиційні підходи доведення, обробки та зберігання фінансової інформації. Такі технологічні рішення не лише оптимізують виконання рутинних операцій, а й підвищують точність, швидкість та надійність облікових процедур. У свою чергу, це сприяє мінімізації ризиків, пов'язаних із людським фактором [3].

Ефективне управління фінансовими ризиками вимагає використання сучасних цифрових технологій, які допомагають ідентифікувати та мінімізувати потенційні